

Annáll efnahags- og peningamála 2013

Janúar 2013

Hinn 1. janúar 2013 hækkuðu bætur Almannatrygginga um 3,9%.

Hinn 4. janúar 2013 tilkynnti Seðlabanki Íslands að ákveðið hefði verið að gera hlé á reglulegum gjaldeyriskaupum bankans af viðskiptavökum á gjaldeyrismarkaði. Viðskiptin höfðu verið vikuleg og staðið yfir frá september 2010. Á tímabilinu hafði Seðlabankinn keypt gjaldeyri að jafnvirði u.þ.b. 20 ma.kr. en selt gjaldeyri á móti að jafnvirði 3 ma.kr. í inngripum. Gert var hlé á kaupum Seðlabankans þar sem bankinn taldi gengislækkunina á síðustu vikum ársins 2012 hafa verið óæskilega mikla, sérstaklega í ljósi þess að hún tengdist að verulegu leyti tímabundnum þáttum vegna áramótastöðu fjármálafyrirtækja. Eftir sem áður taldi bankinn nauðsynlegt að hefja gjaldeyriskaup á millibankamarkaði á ný þegar aðstæður leyfðu.

Hinn 4. janúar 2013 var greint frá því að fyrstu tvö sérleyfin til rannsókna og vinnslu kolvetnis (olíu og gass) á Drekasvæðinu hefðu verið gefin út. Norska ríkisolíufélagið Petoro var 25% hluthafi í báðum leyfunum. Félög í eigu íslenskra eigenda áttu smærri hluti.

Hinn 7. janúar 2013 birti Fjármálaeftirlitið niðurstöður athugunar á lífeyrissjóðnum Stöfum. M.a. voru gerðar athugasemdir og kröfur um úrbætur vegna ófullnægjandi utanumhalds um eign sjóðsins í óskráðum verðbréfum, ónógrar gátar með veðhlutföllum við lánveitingar, flokkun verðbréfa, frávik frá lánareglum, ófullnægjandi frágangs á viðtöku viðbótarlífeyris og lausafjánhættu í séreignarsjóðum. Mæltist eftirlitið til þess að innra eftirlit sjóðsins gerði grein fyrir því fyrir 1. apríl 2013 að úrbætur hefðu verið gerðar. Sjóðurinn svaraði sumum athugasemdanna 10. janúar en tók undir aðrar.

Hinn 8. janúar 2013 voru nýjar reglur um viðbótareiginfjárliði birtar í Stjórnartíðindum. Samkvæmt 10. mgr. 84. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, er Fjármálaeftirlitinu heimilt að ákveða í reglum að aðrir liðir en þeir sem greindir eru í 5.-7. mgr. ákvæðisins teljist með eiginfjárgrunni fjármálafyrirtækis. Á grundvelli þessa ákvæðis voru eldri reglur um viðbótareiginfjárliði, nr. 156/2005, settar og tóku þær gildi hinn 26. janúar 2005.

Hinn 11. janúar 2013 gaf Fjármálaeftirlitið út leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2013, um áhættustýringu (eftirlitskerfi) samtryggingadeilda lífeyrissjóða, sem koma í stað eldri tilmæla. Einnig voru gefin út leiðbeinandi tilmæli nr. 2/2013, um áhættustýringu (eftirlitskerfi) vörsluaðila séreignarsparnaðar, sem eru ný.

Hinn 14. janúar 2013 samþykkti Alþingi þingsályktun nr. 13/141, um vernd og orkunýtingu landsvæða, svonefnda rammaáætlun. Áætlunin skiptir þekktum virkjanakostum landsins í orkunýtingarflokka, eftir því i) hvort þá má nýta til orkuvinnslu, ii) hvort ástæða er til að kanna frekar friðunargildi áður en virkjun er heimiluð eða iii) ástæða sé til að friðlýsa viðkomandi svæði.

Hinn 18. janúar 2013 samþykkti Fjármálaeftirlitið yfirfærslu einstaks rekstrarhluta Auðar Capital hf. til Íslandsbanka hf. Um er að ræða yfirfærslu á séreignarsparnaði Auðar Capital, Framtíðarauði. Tilkynnt var um samþykktina hinn 5. febrúar 2013.

Hinn 23. janúar 2013 var tilkynnt að samkomulag hefði náðst meðal hlutaðeigandi strandríkja um veiðar úr kolmunnastofninum 2013 og hlutur Íslands yrði 104 þús. tonn en heildarkvóti 643 þús. tonn. Íslendingar, Norðmenn, Rússar og ESB sömdu um 619 þús. tonna heildarafla úr síldarstofninum og byggja á samningi frá 2007, en Færeyingar voru ósáttir við sinn hlut. Engu að síður kemur reiknaður hlutur þeirra til frádráttar úthlutun til hinna aðilanna.

Hinn 28. janúar 2013 sýknaði EFTA-dómstóllinn Ísland af kröfum Eftirlitsstofnunar EFTA (ESA) um að Ísland yrði lýst brotlegt við EES-samninginn fyrir að brjóta gegn tilskipun um innstæðutryggingar eða mismuna innstæðueigendum. Dómurinn taldi að tilskipun um innstæðutryggingar fæli ekki í sér skyldur á hendur ríkjum að fjármagna innstæðutryggingasjóði – beint eða óbeint – og festi því í sessi þá meginreglu að það séu bankakerfin sjálf sem verði að standa undir fjármögnun þeirra. Af þeim sökum bar ríkinu ekki skylda til að sjá til þess að fjármagn væri til staðar í sjóðnum

við þær aðstæður sem hér sköpuðust haustið 2008. Dómurinn tók tillit til þess að íslenski tryggingasjóðurinn tók ekki þátt í flutningi innstæðna til nýja Landsbankans. Af þeim sökum fólst engin mismunun gagnvart tilskipuninni í þeim aðgerðum sem gripið var til. Dómurinn hafnaði einnig kröfu ESA sem byggðist á almenri jafnræðisreglu EES-samningsins á þeirri forsendu að með henni gerði ESA kröfu um að innstæðueigendur erlendis fengju annars konar meðferð en innstæðueigendur innanlands við endurskipulagningu bankakerfisins. Loks tók EFTA-dómstóllinn fram að þótt kröfugerð ESA hefði verið sett fram á annan hátt að samningsríkin á EES-svæðinu nytu mikils svigrúms þegar teknar væru grundvallarákvarðanir um efnahagsstefnu þegar kerfishrun ætti sér stað. Með dóminum er lokið samskiptum við ESA í Icesave-málinu.

Hinn 29. janúar 2013 birti matsfyrirtækið Moody's álit þar sem ákvörðun EFTA-dómstólsins var sögð hagstæðasta mögulega niðurstaðan fyrir Ísland, þar sem hún eyddi mikilli laga- og fjárhagslegri óvissu fyrir stjórnvöld.

Hinn 31. janúar 2013 lauk Íslandsbanki útboði á einum útistandandi flokki sértryggðra skuldabréfa sem skráður er á NASDAQ OMX Iceland. Óverðtryggða 3 ára útgáfan ISLA CB 15 var stækkuð um 500 m.kr. á ávöxtunarkröfunni 6,5%. Heildarstærð ISLA CB 15 flokksins eftir útgáfuna er 1.740 m.kr. Íslandsbanki hefur gefið út fjóra flokka sértryggðra skuldabréfa samtals að upphæð 13,9 ma.kr. frá fyrstu útgáfu bankans á slíkum bréfum í desember 2011.

Hinn 31. janúar 2013 í máli nr. 437/2013 ómerkti Hæstiréttur dóm héraðsdóms þar sem sektarúrskurði sem áfrýjunarnefnd samkeppnismála felldi gagnvart þremur olíufélögum í janúar 2005 vegna viðvarandi verðsamráðs á árunum 1993-2001 var felldur úr gildi. Sektirnar námu alls 1,5 ma.kr. þegar úrskurðirnir féllu, sem samsvaraði 2,5 ma.kr. í janúar 2013.

Febrúar 2013

Hinn 1. febrúar 2013 tilkynnti Fjármálaeftirlitið um breytingar á reglum um viðbótarliði eiginfjárgrunns, sem eftirlitið getur sett. Kveikjan að breytingunni var Evróputilskipun nr. 2009/111/EC, sem fjallar m.a. um tiltekna eiginfjárliði.

Hinn 2. febrúar 2013 gaf atvinnuvegaráðherra út einhliða makrílkvóta fyrir íslenska flotann á árinu 2013, alls 123 þús. tonn. Kvótinn var lækkaður um 15% milli ára í samræmi við samdrátt hjá öðrum veiðipjóðum sem hafa gefið út kvóta án samkomulags við Ísland.

Hinn 5. febrúar 2013 fóru fram útboð þar sem Seðlabankinn bauðst til að kaupa evrur í skiptum fyrir krónur, annars vegar til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi og hins vegar gegn greiðslu í ríkisverðbréfum. Einnig kallaði Seðlabankinn eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Niðurstaða útboða um kaup á evrum var sú að tilboðum að fjárhæð 25,2 milljónir evra var tekið. Útboðsverðið var ákvarðað 230 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 5,7 ma.kr. var tekið. Útboðsverðið var ákvarðað 231 kr. fyrir hverja evru. Í hverju útboði var öllum samþykktum tilboðum tekið á sama verði.

Hinn 6. febrúar 2013 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Daglánavextir voru 7,00%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga voru 6,00%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 5,75% og innlánsvextir 5,00%.

Hinn 7. febrúar 2013 breytti matsfyrirtækið Moody's horfum á Baa3 lánshæfiseinkunn Ríkissjóðs Íslands úr neikvæðum í stöðugar. Lánshæfiseinkunnir Ríkissjóðs Íslands Baa3/P-3 fyrir langtíma- og skammtímaskuldbindingar voru óbreyttar. Moody's rökstuddi ákvörðun sína um að breyta horfunum í stöðugar með því að dregið hefði úr þeirri áhættu sem fylgdi úrskurði EFTA-dómstólsins í janúar og talið væri að úrskurðurinn legðist á sveif með öðrum jákvæðum þáttum í þróuninni á Íslandi síðastliðna 12 mánuði.

Hinn 7. febrúar 2013 tilkynnti Seðlabanki Íslands ákvörðun um að fjárhæðir yrðu lækkaðar í næstu gjaldeyrisútboðum. Lágmarksfjárhæð til þátttöku í útboðshluta fjárfestingarleiðarinnar var lækkuð úr 50.000 evrum í 25.000 evrur. Lágmarksfjárhæð til þátttöku í ríkisverðbréfaeiðinni var lækkuð úr 100.000 evrum í 10.000 evrur. Breytingin átti að gefa fleiri fjárfestum tækifæri til að nýta sér útboðsleiðirnar.

Hinn 11. febrúar 2013 tilkynnti Atvinnuvegaráðherra að heildarloðnukvóti á vertíðinni 2012-2013 hefði verið hækkaður í 570 þúsund tonn að ráði Hafrannsóknarstofnunar.

Hinn 14. febrúar 2013 hækkaði matsfyrirtækið Fitch Ratings lánsþæfiseinkunn Ríkissjóðs Íslands fyrir langtímaskuldbindingar í erlendum gjaldmiðlum í BBB úr BBB- og staðfesti lánsþæfismatið BBB+ fyrir langtímaskuldbindingar í innlendum gjaldmiðli. Matsfyrirtækið staðfesti lánsþæfismatið F3 fyrir skammtímaskuldbindingar í erlendum gjaldmiðlum og hækkaði landsþakið (e. Country Ceiling) í BBB úr BBB-. Horfur fyrir lánsþæfismat á langtímaskuldbindingar voru metnar stöðugar.

Hinn 14. febrúar 2013 hélt Fjármálaeftirlitið blaðamannafund í tilefni þess að stofnunin hefur lokið rannsóknum á málum tengdum bankahruninu. Á fundinum var meðal annars farið yfir fjölda mála sem rannsókn var lokið á (205), hve mörg mál hefðu verið færð til embættis sérstaks saksóknara (669), hve mörgum verið vísað þangað (37) og hve mörgum verið lokið án frekari aðgerða (98).

Hinn 14. febrúar 2013 samþykkti Fjármálaeftirlitið beiðni MP banka hf. um aukið starfsleyfi til að stunda fjármögnunarleigu.

Hinn 19. febrúar 2013 gerði Seðlabanki Íslands framvirk gjaldeyrisviðskipti með það að markmiði að draga úr gjaldreyrismisvægi í bankakerfinu og létta þrýstingi af krónunni á komandi mánuðum. Samningurinn fól í sér að Seðlabankinn afhenti evrur gegn krónum að jafnvirði 6 milljarða króna. Markmið samningsins var að draga úr þörf á inngripum.

Hinn 20. febrúar 2013 voru á Alþingi samþykkt lög nr. 12/2013, um breytingu á lögum um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestingsjóði, nr. 128/2011. Markmiðið með breytingunni var að innleiða efni tilskipunar 2009/65/EB um samræmingu á lögum og stjórnsýslufyrirmælum að því er varðar verðbréfasjóði (UCITS). Lögin fela í sér innleiðingu á efnisbreytingum tilskipunar 2009/65/EB eins og hún var tekin upp í samninginn um Evrópska efnahagssvæðið með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 120/2010. Lögunum er ætlað að einfalda tilkynningarferli við markaðssetningu verðbréfasjóða utan heimalands, heimila rekstrarfélögum að stjórna sjóðum með staðfestu og staðfestingu í öðru aðildarríki innan Evrópska efnahagssvæðisins og veita betri rétt til handa hlutdeildarskírteinis höfum vegna samruna verðbréfasjóða. Þá innihalda lögin ákvæði um svokallaða höfuð- og fylgissjóði. Enn fremur verður verðbréfasjóðum skylt að gefa út lykilorplýsingar í stað útdráttar úr útboðslýsingu.

Hinn 21. febrúar 2013 voru á Alþingi samþykkt lög nr. 11/2013, um breytingu á lögum um bókhald, nr. 145/1994. Breytingarnar leiðir einkum af lögum nr. 79/2008, um endurskoðendur, sem tóku gildi 1. janúar 2009. Með breytingunum er ætlunin að einfalda og skýra þær kröfur sem gerðar eru til bókhalds og reikningsskila félaga.

Hinn 21. febrúar 2013 samþykkti Alþingi lög nr. 14/2013, um breytingu á lögum um ársreikninga, nr. 3/2006. Með setningu laganna er ætlunin að gera skýrari þær kröfur sem gerðar eru til reikningsskila fyrir félög með takmarkaða ábyrgð. Mikilvægt er að ársreikningar séu skýrir og gefi sem gleggsta mynd af stöðu viðkomandi félags.

Hinn 21. febrúar 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 17/2013, um útgáfu og meðferð rafeyris. Með lögunum voru innleidd í íslenskan rétt ákvæði tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2009/110/EB um stofnun og rekstur rafeyrisfyrirtækja og varfærnisefntilrit með þeim, er breytir tilskipunum 2005/60/EB og 2006/48/EB og nemur úr gildi eldri tilskipun um sama efni, þ.e. tilskipun 2000/46/EB, eða svokallað E-Money Directive II eða EMDII. Tilskipunin var tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 120/2010 dags. 10. nóvember 2010. Með lögunum verður til ný tegund fjármálastofnana á Íslandi, þ.e. svokölluð rafeyrisfyrirtæki, en þær stofnanir munu hafa heimild til útgáfu rafeyris og getur starfsleyfi þeirra auk þess heimilað veitingu greiðsluþjónustu í skilningi laga nr. 120/2011, um greiðsluþjónustu. Með tilkomu rafeyrisfyrirtækja má gera ráð fyrir aukinni samkeppni hvað varðar útgáfu rafeyris á Íslandi, enda munu kröfur til þessara nýju stofnana vera minna íþyngjandi en til fjármálafyrirtækja samkvæmt lögum nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.

Hinn 21. febrúar 2013 var Sigríður Benediksdóttir framkvæmdastjóri fjármálastöðugleikasviðs Seðlabanka Íslands skipuð í nýstofnað kerfisáhætturáð Danmerkur. Það er Annette Vilhelmsen atvinnu- og nýsköpunarráðherra Danmerkur sem skipar kerfisáhætturáðið, en það er skipað 10 einstaklingum, þ.e. fulltrúum Seðlabanka Danmerkur,

Fjármálaeftirlits Danmerkur, ráðuneyta á sviði efnahags-, atvinnu- og fjármála og óháðum sérfræðingum. Sigríður er skipuð í ráðið sem slíkur. Seðlabankastjóri Danmerkur er formaður ráðsins. Hlutverk kerfisáhætturáðs Danmerkur er að greina og hafa eftirlit með fjárhagslegum áhættuþáttum í Danmörku, vara við hættu á því að kerfisáhætta sé að myndast, koma með tillögur til ríkisstjórnar um lagabreytingar á sviði fjármála sem geta dregið úr því að kerfisáhætta myndist og gefa skýrslu til Kerfisáhætturáðs Evrópu (ESRB).

Hinn 22. febrúar 2013 gekk Arion banki frá skuldabréfaútboði í norskum krónum með milligöngu Pareto Öhman. Alls voru seld skuldabréf um 60 fjárfestum í Noregi, Svíþjóð, Finnlandi, Bretlandi, meginlandi Evrópu og Asíu fyrir 500 milljónir norskra króna eða um 11,2 milljarða íslenskra króna. Var að sögn umframeftirspurn eftir bréfunum. Var þetta fyrsta erlenda fjármögnun bankans og fyrsta erlenda skuldabréfaútgáfa íslensks fjármálafyrirtækis frá árinu 2007. Stefnt er að því að taka skuldabréfin til viðskipta í kauphöll Noregs. Þau bera fljótandi vexti, 5,00% ofan á NIBOR, og eru til þriggja ára, með lokagjalddaga árið 2016.

Hinn 25. febrúar 2013 komst Fjármálaeftirlitið að þeirri niðurstöðu að Arion banki uppfyllti skilyrði fyrir að standa að útgáfu sértryggðra skuldabréfa. Þó var varað við að Arion banki tæki inn í tryggingasafnið skuldabréf ef veðsetningarhlutfall er yfir 80%.

Hinn 25. febrúar 2013 endurgreiddi Íslandsbanki 20.000 skilvísium viðskiptavinum sínum 30% af þeim vöxtum sem þeir greiddu af húsnæðislánum og öllum almennum skuldabréfalánum hjá bankanum á síðasta ári. Undanskilin voru þau húsnæðislán sem verða endurreiknuð í samræmi við dóma Hæstaréttar um fullnaðarkvittanir. Heildarupphæð endurgreiðslunnar er um 2,5 ma.kr. en hámarksendurgreiðsla getur numið hálfri milljón á hvern viðskiptavin.

Mars 2013

Hinn 1. mars 2013 setti Fjármálaeftirlitið nýjar reglur um framkvæmd á hæfismati framkvæmdastjóra og stjórnarmanna lífeyrissjóða annars vegar og framkvæmd hæfismats forstjóra og stjórnarmanna Íbúðalánasjóðs hins vegar.

Hinn 7. mars 2013 lauk Íslandsbanki útboði vegna stækkunar á tveimur flokkum sértryggðra skuldabréfa sem tekin voru til viðskipta á NASDAQ OMX Iceland í mars 2012. Annar vegar var ISLA CBI 19-flokkurinn stækkaður um 830 m.kr. á ávöxtunarkröfunni 2,35% og hins vegar var ISLA CBI 24-flokkurinn stækkaður um 740 m.kr. á ávöxtunarkröfunni 2,72%. Heildarstærð ISLA CBI 19-útgáfunnar er nú orðin 4,3 ma.kr. og heildarstærð ISLA CBI 24-útgáfunnar orðin ISK 5,45 ma.kr. Alls hefur Íslandsbanki gefið út sértryggð skuldabréf að upphæð ISK 15,49 ma.kr. frá fyrstu útgáfu bankans á slíkum bréfum í desember 2011.

Hinn 9. mars 2013 voru samþykkt á Alþing lög nr. 16/2013, um breytingu á lögum um gjaldeyrismál, nr. 87/1992. Með breytingunni voru ýmis tímabundin ákvæði um takmarkanir á gjaldeyrisviðskipti og fjármagnshreyfingum milli landa gerð ótímabundin. Þá var Seðlabanka Íslands veitt heimild til að setja reglur um undanþágur frá slíkum takmörkunum þó með þeim fyrirvara að undanþágur yfir tiltekinni fjárhæð sem geta haft umtalsverð áhrif á skuldastöðu þjóðarbúsins og eignarhald viðskiptabanka skuli aðeins veittar að höfðu samráði við fjármála- og efnahagsráðherra og ráðherra sem fer með málefni fjármálamarkaðar og að undangenginni kynningu ráðherra fyrir efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis. Sama gildir um undanþágur sem nema 25 ma.kr. á einu ári og varða fjármálafyrirtæki, lögaðila sem Fjármálaeftirlitið hefur tekið við yfirráðum yfir með því að skipa honum skilanevnd eða bráðabirgðastjórn eða lögaðila sem héraðsdómari hefur skipað slitastjórn samkvæmt lögum nr. 161/2002. Í ákvæði til bráðabirgða var bætt inn fyrirmælum um að ráðherra efnahagsmála skuli á sex mánaða fresti birta opinberlega greinargerð um framgang áætlunar um losun takmarkana á fjármagnshreyfingum milli landa og gjaldeyrisviðskiptum þar til að slíkum takmörkunum verður endanlega aflétt.

Hinn 12. mars 2013 varaði Fjármálaeftirlitið íslenska fjárfesta við svokölluðum CFD- (Contract for Difference) afleiðusamningum. Með slíkum samningum er í raun verið að veðja á verðbreytingar undirliggjandi vara eða eigna.

Hinn 13. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 24/2013, um breytingu á lögum um virðisaukaskatt nr. 50/1988. Voru skattfríðindi gagnavera felld á brott, en heimildir rýmkaðar til að endurgreiða erlendum fyrirtækjum virðisaukaskatt af innfluttum vörum.

Hinn 13. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 21/2013, um breytingu á tollalögum o.fl. Með þeim verða gjald dagar tolla og vörugjalda tveir í hverjum mánuði. Með því er helmingi gjaldskyldu á reglulegum gjalddögum frestað til næsta mánaðar. Þessi tilhögun var lögfest tímabundið í mars 2012, en hafði þá verið í gildi með einum eða öðrum hætti frá hausti 2008 til að bregðast tímabundið við greiðsluferðileikum fyrirtækja.

Hinn 13. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 22/2013, um breytingu á lögum um vörugjald og á tollalögum, sem sett voru til að lagfæra ágalla á lögum nr. 156/2012, um sama efni.

Hinn 13. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 25/2013, um breytingu á lögum um ívilnanir vegna nýfjárfestinga á Íslandi, nr. 99/2010. Með breytingunum var kveðið á um afnám heimildar til að veita stofnfjárfærni, en á grundvelli laga nr. 99/2010 höfðu stjórnvöld einungis gert fjóra fjárfestingarsamninga við félög frá gildistöku laganna 3. júlí 2010. Þeir voru án stofnfjárfærni þar eð ekki var heimild á fjárlögum til að veita slíka styrki. Í staðinn var í lögnum kveðið á um auknar skattaívilnanir og undanþágur frá gjöldum sem falla til í upphafi fjárfestingarverkefnis. Lög nr. 99/2010 voru áfram tímabundin og skyldu falla niður í árslok 2013.

Hinn 14. mars 2013 í máli nr. 355/2012 staðfesti Hæstiréttur sektarúrskurð Héraðsdóms Reykjavíkur og Samkeppniseftirlitsins vegna samkeppnisbrota Lyfja og Heilsu hf., sem með markaðsráðandi stöðu og undirboðum reyndi að koma í veg fyrir að nýr samkeppnisaðili haslaði sér völl í lyfsölu á Akranesi.

Hinn 15. mars 2013 samþykkti Alþingi þingsályktun nr. 20/141, um að heimila ríkisstjórninni að undirrita nýjan norrænan samning um aðgang borgara eins ríkis að almannatryggingum hinna. Samningurinn á sér langa sögu. EES-samningurinn tekur nú til ýmissa atriða sem hinn norræni samningur tryggði áður, en norræni samningurinn gengur enn lengra á ýmsum sviðum.

Hinn 15. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 26/2013, um breytingu á lögum um Ábyrgðarsjóð launa, nr. 88/2003. Lagabreytingunni var ætlað að koma til móts við athugasemdir Eftirlitsstofnunar EFTA varðandi innleiðingu á 9. gr. og 1. mgr. 10. gr. tilskipunar 2008/94/EB, um vernd til handa launafólki verði atvinnurekandi gjaldþrota hér á landi. Athugasemdir Eftirlitsstofnunar EFTA lutu annars vegar að því hvornig fara skyldi með kröfur launafólks við gjaldþrot atvinnurekanda sem hefði haft viðvarandi starfsemi í fleiri en einu aðildarríki innan Evrópska efnahagssvæðisins, og hins vegar að því að í lögum nr. 88/2003 væri ekki sérstaklega kveðið á um miðlun upplýsinga til lögbærra stofnana sem ábyrgðust greiðslur launakrafna launafólks við gjaldþrot atvinnurekanda í öðrum aðildarríkjum að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið eins og tilskipunin gerir ráð fyrir.

Hinn 18. mars 2013 voru á Alþingi samþykkt lög nr. 33/2013, ný heildarlög um neytendalán. Með lögnum var innleidd í íslenskan rétt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2008/45/EB um lánasamninga fyrir neytendur. Lögin fjalla um lánsamninga sem lánveitandi gerir í atvinnuskyni við neytendur, en lánveiting telst vera í atvinnuskyni hvort sem um er að ræða aðal- eða aukastarfsemi. Með lögnum eykst upplýsingaskylda lánveitenda nokkuð, en til lengri tíma litið er mögulegt að með tilkomu aukinnar upplýsingagjafar lánveitenda og ítarlegra greiðslu- og lánshæfismati muni framtíðarlántakar greiða vexti og kostnað af lánveitingunni í meira samræmi við þá áhættu sem samfara henni er. Með setningu laganna er ætlunin að bæta réttarstöðu neytenda sem gera óhagstæða lánsamninga.

Hinn 18. mars 2013 staðfesti áfrýjunarnefnd samkeppnismála úrskurð samkeppniseftirlitsins frá 19. nóvember 2012 um að ekki væru forsendur til að samkeppnisyfirvöld mæltu fyrir um aðskilnað veiða og vinnslu, eins og Samtök fiskframleiðenda og útflytjenda höfðu farið fram á. Þó var því beint til atvinnuvega- og nýsköpunarráðherra að dregið yrði úr þeim samkeppnisvandamálum sem lagaumhverfi sjávarútvegs á Íslandi hefur í för með sér.

Hinn 19. mars 2013 fóru fram útboð þar sem Seðlabankinn bauðst til að kaupa evrur í skiptum fyrir krónur, annars vegar til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi og hins vegar gegn greiðslu í ríkisverðbréfum. Einnig kallaði Seðlabankinn eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Niðurstaða útboða um kaup Seðlabankans á evrum var sú að tilboðum að fjárhæð 37,3 milljónir evra var tekið. Útboðsverðið var ákvarðað 225 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup bankans á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 8,2 ma.kr. var tekið. Útboðsverðið var ákvarðað 226 kr. fyrir hverja evru. Í hverju útboði var öllum samþykktum tilboðum tekið á sama verði.

Hinn 20. mars 2013 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Daglánavextir voru áfram 7,00%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga 6,00%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 5,75% og innlánsvextir 5,00%.

Hinn 20. mars 2013 úrskurðaði EFTA-dómstóllinn að óheimilt væri að binda rétt einstaklings til atvinnuleysisbóta við virka starfsleit í landinu þar sem hann á bótarétt. Dómurinn er talinn geta haft fordæmisgildi á Íslandi, þótt hann félli í máli Svía sem sótti um atvinnuleysisbætur til Noregs.

Hinn 21. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 34/2013, um breytingu á lögum um starfsmannaleigur nr. 139/2005. Með þeim var innleidd tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2008/104/EB. Meginatriði laganna eru i) að starfsmenn starfsmannaleigna skuli að lágmarki njóta sömu kjara og þeir hefðu notið í beinni þjónustu notendafyrirtækisins; ii) að starfsmenn starfsmannaleigna skuli upplýstir um störf sem losna í notendafyrirtæki og njóta sömu tækifæra til ráðningar og aðrir umsækjendur; iii) að starfsmannaleigum er gert að stuðla að starfsmenntun og þjálfun.

Hinn 21. mars 2013 staðfesti áfrýjunarnefnd samkeppnismála 45 m.kr. sekt sem Samkeppniseftirlitið lagði á Sorpu bs. í desember 2012 vegna misnotkunar fyrirtækisins á markaðsráðandi stöðu. Hafði Sorpa bs. veitt sveitarfélögum sem áttu aðild að fyrirtækinu afslætti sem stóðu ekki öðrum viðskiptavinum til boða.

Hinn 26. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 58/2013, um breytingu á lögum um opinber innkaup, nr. 84/2007. Með lögnum var innleidd tilskipun 2007/66/EB sem miðar að því að auka skilvirkni í meðferð kærumála vegna gerðar opinberra samninga. Auk þess eru í lögnum ákvæði til að styrkja réttarvörslu við opinber innkaup.

Hinn 26. mars 2013 voru á Alþingi samþykkt lög nr. 35/2013, um breytingu á lögum um gjaldeyrismál nr. 87/1992. Breytingarnar miðuðu aðallega að því að rýmka takmarkanir á einstökum tegundum fjármagnshreyfinga á grundvelli laga nr. 87/1992 og reglna Seðlabanka Íslands, sem höfðu verið hert í kjölfar áfallanna 2008. Jafnframt var kveðið svo á að framkvæmd eftirlits með gjaldeyrisviðskiptum vegna greiðslna vaxta, verðbóta, arðs og samningsbundinna afborgana yrði hert og almenn heimild Seðlabanka Íslands til upplýsingaröflunar í þágu eftirlits rýmkuð til samræmis við heimild bankans til að afla upplýsinga í þágu rannsókna, auk þess sem fjárhæðir stjórnvaldssekta voru hækkaðar.

Hinn 26. mars 2013 var greint frá því að stjórnir Sparisjóðs Svarfdæla og Sparisjóðs Þórshafnar og nágrennis hefðu samþykkt að sameina rekstur þessara tveggja sparisjóða og gerð hefði verið samrunaáætlun fyrir sjóðina sem áform að væri að leggja fyrir á stofnfjárhafafundi í tengslum við aðalfundi þeirra vorið 2013.

Hinn 27. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 49/2013, um breytingu á lögum um endurskoðendur nr. 79/2008, og lög nr. 50/2013, um breytingu á lögum um sölu fasteigna, fyrirtækja og skipa, nr. 99/2004. Breytingarnar leiddi af EES-samningnum og lutu aðallega að aðgæsluskyldu endurskoðenda og fasteignasala í samræmi við lög um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka. Jafnframt samþykkti Alþingi lög nr. 51/2013, um breytingu á hlutafélagalögum, nr. 2/1995, þar sem lögfest var að rökstuðningur skuli fylgja ef hluthafi krefst þess að mál verði tekið fyrir á aðalfundi.

Hinn 27. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 39/2013, um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, þess efnis að vextir af skráðum erlendum skuldabréfum viðskiptabanka og orkufyrirtækja skuli undanþegnir tekjuskatti af vaxtatekjum eigendanna.

Hinn 27. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 43/2013, um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003. Með breytingunni var skuldurum með lánsveð sem tóku lán árin 2004-2008 áskildar, að uppfylltum ákveðnum skilyrðum, sérstakar vaxtabætur.

Hinn 27. mars 2013 voru á Alþingi samþykkt lög nr. 45/2013 um breytingu á lögum um tekjuskatt, nr. 90/2003, og lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda, nr. 45/1987. Breytingarnar voru gerðar í kjölfar athugasemda frá Eftirlitsstofnun EFTA, og snúa helst að samruna fyrirtækja yfir landamæri, skattlagningu á lágskattsvæðum og skattskyldu starfsmannaleigna.

Hinn 27. mars 2013 voru á Alþingi samþykkt lög nr. 47/2013, um breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002, og lögum um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi, nr. 87/1998. Með lögnum voru innleiddar að

fullu tilteknar tilskipanir Evrópusambandsins. Breytingarnar varða meðal annars eiginfjárkröfur vegna veltubókar og endurverðbréfunar, eftirlit með starfskjarastefnu, stóra áhættu, eigið fé, fyrirkomulag eftirlits og áhættustýringu. Þá voru gerðar efnislegar lagfæringar vegna innleiðingar á tilskipun 2004/39/EB um markaði fyrir fjármálagerninga (MIFID), sem áður hafði verið innleidd. Samhliða framangreindum breytingum voru gerðar breytingar á tveimur ákvæðum laga nr. 87/1998.

Hinn 27. mars 2013 voru á Alþingi samþykkt lög nr. 48/2013, um breytingu á lögum um verðbréfavíðskipti, nr. 108/2007. Með lögnum var innleidd tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2010/73/ESB sem breytti tilskipun 2003/71/EB um lýsingar sem birta skal við almennt útboð verðbréfa og töku verðbréfa til víðskipta og tilskipun 2004/109/EB um samhæfingu krafna um gagnsæi í tengslum við upplýsingar um útgefendur verðbréfa sem eru skráð á skipulegan verðbréfamarkað. Helstu breytingar sem gerðar voru í lögnum varða þröskuld á heildarfjárhæð útboða sem falla undir lýsingarákvæðin, skilgreiningu á hæfum fjárfesti, undanþágur frá gerð lýsinga, innihalds- og formkröfur fyrir samantekt sem fylgir lýsingu, innihalds- og formskilyrði fyrir grunnlýsingar og endanlega skilmála, stjórnsýsluskilyrði við útgáfu lýsinga og kröfur í tengslum við meðferð og miðlun innherjaupplýsinga. Jafnframt var gildissvið undanþágna frá útgáfu lýsinga rýmkað sem leiðir til ívilnunar fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki á mælikvarða fjármálamarkaðar Evrópska efnahagssvæðisins. Gerð og útgáfa lýsingar er æði kostnaðarsöm og líklegt er að efnisbreytingar laganna muni draga úr slíkum kostnaði fyrir fyrirtæki, sem að óbreyttu nytu ekki undanþágu. Þá munu löggin auka fjárfestavernd.

Hinn 28. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 52/2013, um heimild til samninga um kísilver í landi Bakka í Norðurþingi. Með lögnum var ráðherra veitt heimild til að gera fjárfestingarsamning við eiganda og rekstrarfélag fyrirhugaðrar kísilmálmverksmiðju við Bakka við Húsavík. Í lögnum er gert ráð fyrir ýmsum skattalegum ívilnunum umfram það sem gert er ráð fyrir í lögum um ívilnanir vegna nýfjárfestingar, sem felast meðal annars í lægri tekju-skatti, undanþágu frá tryggingagjöldum og stimpilgjöldum, hærri afslætti vegna fasteignagjalda og að allt að 14 ára tímabili ívilnunar. Auk þess er gert ráð fyrir að ríkissjóður taki þátt í kostnaði við undirbúning á iðnaðarlóð félagsins í landi Bakka og greiði þjálfunarstyrk vegna starfsfólks. Sama dag voru samþykkt á Alþingi lög nr. 41/2013, um uppbyggingu innviða vegna atvinnustarfsemi í landi Bakka. Þar er gert ráð fyrir að Vegagerðin sjái um vegtengingar fyrir allt að 1,8 ma.kr. og Hafnarsjóður Húsavíkurhafnar fái allt að 0,8 ma.kr. víkjandi lán til hafnarframkvæmda.

Hinn 28. mars 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 42/2013, um breytingu á lögum um virðisaukaskatt nr. 50/1988, og lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda, nr. 45/1987. Tilgangur breytinganna var að auka aðhald og sporna gegn svartri atvinnustarfsemi. Virðisaukaskattslögum var breytt á þann veg að aðilar eru fjarlægðir af virðisaukaskattskrá ef þeir hafa sætt áætlunum vegna virðisaukaskatts í tvö gjaldtímabil í stað tveggja ára áður. Staðgreiðslulögum var breytt á þann veg að ríkisskattstjóri getur látið stöðva atvinnurekstur launagreiðanda sem hefur ekki sinnt skyldum sínum um staðgreiðslu á launum eða tilkynnt um upphaf starfsemi. Þessu úrræði skal þó einungis beitt eftir ítrekuð tilmæli um úrbætur.

Apríl 2013

Hinn 11. apríl 2013 varð breyting á eignarhaldi Landsbankans. Íslenska ríkið tók þá við 18,67% hlut sem var í eigu Landskila hf. fyrir hönd slitastjórnar LBI hf. Viðskiptin voru í samræmi við samkomulag aðila frá desember 2009. Með þeim verður hlutur íslenska ríkisins í Landsbankanum 98%, en bankinn fer sjálfur með 2% hlut.

Hinn 12. apríl 2013 sendi Fjármálaeftirlitið í annað sinn tilmæli til lánastofnana, slitastjórna fjármála fyrirtækja og dótturfélaga þeirra varðandi endurreikning á lánum tengdum gengi erlendra gjaldmiðla. Þar var því beint til lánastofnana að þær sendu lántakendum sem þær teldu vera með lögleg erlend lán rökstuðning um á hvaða forsendum niðurstaðan um að lán þeirra séu lögleg væri byggð. Vísað skyldi til dómafordæma og með hvaða hætti hlutaðeigandi lán heyrðu undir hlutaðeigandi fordæmi. Einnig var mælt til þess að í bréfinu væru upplýsingar um þau úrræði sem viðskiptavinir gætu gripið til ef þeir sættu sig ekki við niðurstöðu lánastofnunarinnar.

Hinn 12. apríl 2013 tilkynnti Eftirlitsstofnun EFTA (ESA) þá niðurstöðu sína að ráðstöfun Landsbankans að endurgreiða skilvísium viðskiptavinum sínum vexti sumarið 2011 hafi ekki falið í sér ríkisaðstoð. ESA kemst að þeirri niðurstöðu að viðskiptalegar forsendur hafi legið til grundvallar ákvörðun Landsbankans og ekki hafi verið um afskipti eða fyrirsmæli af hálfu ríkisins að ræða.

Hinn 12. apríl 2013 skipaði fjármála- og efnahagsráðherra Arnór Sighvatsson á ný í starf aðstoðarseðlabankastjóra. Skipunin gildir til fimm ára frá og með 1. júlí 2013.

Hinn 16. apríl 2013 lauk almennu útboði á hlutabréfum í Vátryggingafélagi Íslands hf. (VÍS). Óskuðu tæplega 5.000 fjárfestar eftir að kaupa hlutabréf fyrir samtals 150 ma.kr. og ákvað eignarhaldsfélagið Klakki ehf. (áður Exista hf.) í ljósi eftirspurnar að nýta heimild sína til stækkunar útboðsins og nam því endanleg stærð þess 70% af útgefnum hlutum í VÍS. Söluandvirði útboðsins var 14,3 ma.kr.

Hinn 22. apríl 2013 féll dómur Hæstaréttar í máli nr. 206/2013. Kærður var úrskurður héraðsdóms þar sem vísað var frá dómi kröfu tveggja aðila um að úrskurðað yrði að tiltekin rannsóknaraðgerð gjaldeyriseftirlits Seðlabankans væri ólögumæt og að lokað yrði fyrir aðgang að gögnum á haldlagðri tölvu og öllum afritum eytt. Þar sem Hæstiréttur hafði þegar komist að þeirri niðurstöðu að gjaldeyriseftirliti Seðlabankans hefði verið heimilt að grípa til aðgerða til að öðlast aðgang að upplýsingum á haldlagðri fartölvu og að lögumæti afritunar þeirra yrði ekki borið undir dóm var þeim kröfandi vísað frá héraðsdómi sem og síðari kröfandi þar sem Seðlabankinn hafði ekki lengur í vörslu sinni tölvu þá né gögn sem krafan laut að.

Hinn 23. apríl 2013 var gefin út sameiginleg viljayfirlýsing ríkisstjórnarinnar og Landssamtaka lífeyrissjóða um að stefnt yrði að hliðstæðri lausn fyrir þá sem fengu lífeyrissjóðslán með lánsveði til íbúðarkaupa og öðrum lánveitendum stóð til boða samkvæmt hinni svokölluðu 110% leið, sem bankar, sparisjóðir og Íbúðalánasjóður höfðu áður gengist undir. Þannig yrðu eftirstöðvar húsnæðislána með lánsveð, sem tekin voru fyrir 1. janúar 2009, færðar niður að 110% af verðmæti fasteignar lántaka að uppfylltum ákveðnum skilyrðum.

Hinn 24. apríl 2013 lauk hlutafjárútboði í Tryggingamiðstöðinni hf. (TM). Í útboðinu buðu Stoðir (áður FL Group) 28,7% hlut í TM til sölu. Söluandvirðið nam 4,4 milljörðum króna á útboðsgengi. Enginn hluthafa TM mun eiga yfir 10% eignarhlut.

Hinn 24. apríl 2013 féll dómur í Hæstarétti í máli nr. 695/2012. Hæstiréttur staðfesti dóm héraðsdóms um sýknu Seðlabanka Íslands af kröfum seðlabankastjóra, er lutu að því að ákvörðun Kjararáðs um lækkingu launa seðlabankastjóra frá því sem bankaráð hafði áður ákveðið, yrði felld úr gildi. Hafði Kjararáð tekið ákvörðun sína á grundvelli laga er sett höfðu verið eftir að bankaráð tók sína ákvörðun.

Hinn 30. apríl 2013 fóru fram útboð þar sem Seðlabankinn bauðst til að kaupa evrur í skiptum fyrir krónur, annars vegar til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi og hins vegar gegn greiðslu í ríkisverðbréfum. Einnig kallaði Seðlabankinn eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Niðurstaða útboða um kaup á evrum var sú að tilboðum að fjárhæð 28,9 milljónir evra var tekið. Útboðsverðið var ákvarðað 210 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 6,0 ma.kr. var tekið. Útboðsverðið var ákvarðað 210 kr. fyrir hverja evru. Í hverju útboði var öllum samþykktum tilboðum tekið á sama verði.

Maí 2013

Hinn 15. maí 2013 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum óbreyttum. Daglánavextir voru 7,00%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga voru 6,00%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 5,75% og innlánsvextir 5,00%.

Hinn 15. maí 2013 tilkynnti peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að hún hefði á aukafundi sínum hinn 16. apríl ákveðið að auka virkni Seðlabankans á gjaldeyrismarkaði með það að markmiði að draga úr gengissveiflum, en samkvæmt lögum um Seðlabanka Íslands skal nefndin taka ákvarðanir um beitingu stjórnþækja bankans. Viðskipti á gjaldeyrismarkaði sem hafa það að markmiði að hafa áhrif á gengi krónunnar eru eitt þessara stjórnþækja. Aukin notkun gjaldeyrisingripa er einnig í samræmi við tillögur Seðlabankans um endurbætur rammans um verðbólguþæki.

Hinn 16. maí 2013 féll dómur í Hæstarétti í máli 596/2012. Þýski bankinn Deka Bank Deutsche Girozentrale, sem hafði lánað Glitni banka umtalsverðar fjárhæðir á fyrri hluta árs 2008, höfðu aði skaðabótamál á hendur íslenska ríkinu. Taldi bankinn að íslenska ríkið bæri skaðabótaábyrgð á því fjártjóni sem hann myndi fyrir sjáanlega verða fyrir

vegna greiðslubrots Glitnis, en þýski bankinn hafði lýst kröfu í bú Glitnis. Reisti bankinn kröfu sína einkum á því, að fjártjón hans væri að rekja til saknæmrar og ólögætrar háttsemi af hálfu stjórnvalda og löggjafans sem íslenska ríkið bæri ábyrgð á og ýmist fælust í beinum athöfnum eða aðgerðarleysi ríkisins fyrir, við og eftir fall bankanna haustið 2008. Hæstiréttur hafnaði því að viðbrögð ríkisstjórnarinnar og Seðlabanka Íslands við tilmælum Glitnis í lok september 2008, um að veita bankanum lán til þrautavara þegar hann stóð frammi fyrir því að erfitt yrði að standa í skilum með lán á gjalddaga um miðjan október sama ár, hefðu falið í sér saknæma og ólögætra háttsemi sem íslenska ríkið bæri ábyrgð á. Að mati dómsins benti flest til þess að á fyrrgreindu tímamarki hefði svo verið komið fyrir Glitni að önnur viðbrögð við erindi hans hefðu ekki skipt sköpum fyrir líkur hans til að standa af sér erfiðleikana. Var íslenska ríkið því sýknað af skaðabótakröfu bankans.

Hinn 24. maí 2013 tilkynnti Arion banki að bankinn byði nú viðskiptavinum tvær nýjar tegundir óverðtryggðra íbúðalána til fasteignakaupa eða endurfjármögnunar. Annars vegar óverðtryggð íbúðalán byggð á stýrivöxtum Seðlabanka Íslands að viðbættu 0,95% álagi. Kjör íbúðalána hafa ekki áður verið tengd vöxtum Seðlabankans með svo beinum hætti. Hins vegar óverðtryggð íbúðalán með föstum vöxtum til þriggja ára.

Hinn 24. maí 2013 tók ríkisstjórn Framsóknarflokks og Sjálfstæðisflokks við stjórnartaumum að afloknum kosningum. Sigmundur Davíð Gunnlaugsson, formaður Framsóknarflokksins, tók við embætti forsætisráðherra og Bjarni Benediktsson, formaður Sjálfstæðisflokksins, við embætti fjármála- og efnahagsráðherra.

Júní 2013

Hinn 10. júní 2013 samþykkti stjórn Fjármálaeftirlitsins nýjar reglur um stórar áhættuskuldbindingar hjá fjármálaframtækjum, nr. 625/2013.

Hinn 11. júní 2013 voru opnuð tilboð í gjaldeyrisútboði sem Seðlabankinn hafði auglýst 7. maí. Tilboðum var tekið í 44,1 millj. evra af 47,1 sem buðust og var verðið 210 krónur á evru. Einnig bauðst Seðlabankinn til að kaupa krónur fyrir evrur. Voru 22 ma.kr. boðnir og tilboðum tekið í 9,9 ma.kr. á verðinu 221 kr. á evru. Í hverju útboði fyrir sig var öllum tilboðum tekið á sama verði.

Hinn 12. júní 2013 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum óbreyttum. Daglánavextir voru 7,00%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga voru 6,00%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 5,75% og innlánsvextir 5,00%.

Hinn 12. júní 2013 ákvað stjórn Fjármálaeftirlitsins að sekta Icelandair Group hf. vegna brota gegn 126. og 127. gr. laga nr. 108/2007, um verðbréfavíðskipti, með því að tilkynna ekki innan tilskilinna tímamarka um viðskipti fruminnherja með hlutabréf félagsins og birta ekki upplýsingar um viðskipti stjórnenda.

Hinn 25. júní 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 79/2013, um breytingu á lögum um ráðstafanir í ríkisfjármálum, nr. 164/2012. Með lögnum var horfið frá því sem áður hafði verið ákveðið um að annars vegar hækka virðisaukaskatt á gistiþjónustu, og hins vegar að breyta virðisaukaskattskyldu vegna útleigu hótél- og gistiherbergja og annarrar gistiþjónustu.

Hinn 25. júní 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 80/2013, um breytingu á lögum um meðferð einkamála, nr. 91/1991. Með breytingunni var lögfest að mál sem lutu að lögætti þess að binda fjárskuldbindingu við gengi erlendra gjaldmiðla eða vísitölu eða að uppgjöri slíkra skuldbindinga skyldu hljóta flýtimeðferð.

Hinn 25. júní 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 81/2013, um breytingu á lögum um stjórn fiskveiða, nr. 116/2006. Með breytingunni voru tilgreind ákvæði til bráðabirgða framlengd um eitt ár. Umrædd bráðabirgðaákvæði lutu m.a. að fresti eigenda fiskiskipa til að ráðstafa krókaafhlutdeild þannig að hún rúmaðist innan settra marka varðandi eignarhald, heimild ráðherra til að binda meðferð aflaheimilda ákveðnum skilyrðum eða ákveða að óheimilt sé að framselja eða ráðstafa með öðrum hætti aflaheimildum úr einstökum sveitarfélögum eða byggðarlögum og úthlutun ráðherra til sérstakrar ráðstöfunar á sumargotssíld og strandveiðiheimildum.

Hinn 28. júní 2013 var síðustu seðlageymslu Seðlabanka Íslands utan Reykjavíkur lokað.

Hinn 28. júní 2013 var samþykkt á Alþingi þingsályktun nr. 1/142, um að fela ríkisstjórninni að fylgja eftir aðgerðaráætlun í 10 liðum vegna skuldavanda íslenskra heimila. Þar á meðal var mælt fyrir um skipun sérfræðingahóps til að ná fram lækkun á höfuðstól verðtryggðra lána, skipun verkefnastjórnar til að móta framtíðarskipan húsnæðismála, skipun hóps til að undirbúa afnám verðtryggingar af neytendalánum og framlagningu frumvarps um afnám stimpilgjalda af húsnæðis kaupum einstaklinga.

Júlí 2013

Hinn 2. júlí 2013 voru skuldabréf Arion banka hf. í norskum krónum tekin til viðskipta í Kauphöllinni í Osló. Heildarútgáfa skuldabréfaflokksins var 500 milljónir norskra króna að nafnvirði, bréfin bera breytilega vexti 5,00% ofan á NIBOR og eru til þriggja ára með lokagjalddaga árið 2016.

Hinn 4. júlí 2013 samþykkti Fjármálaeftirlitið samruna Sparisjóðs Svarfdæla við Sparisjóð Norðurlands ses. (áður Sparisjóður Þórshafnar og nágrennis) á grundvelli 1. mgr. 106. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálfyrirtæki. Sparisjóður Norðurlands tekur við öllum réttindum og skyldum Sparisjóðs Svarfdæla og verða sjóðirnir sameinaðir undir nafni Sparisjóðs Norðurlands.

Hinn 4. júlí 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 86/2013, sem drógu úr skerðingu frítekjumarka ellilífeyrisþega sem lögbundin var vegna efnahagsáfallanna 2008. Með nýju lögum urðu þær breytingar meðal annars að skerðing ellilífeyris vegna atvinnutekna hefst við tæplega 110 þ. kr. á ári í stað 40 þ. kr. áður og hætt er að reikna tekjur úr lífeyrissjóði til frádráttar vegna ellilífeyris og tekjutryggingar.

Hinn 5. júlí 2013 voru samþykkt á Alþingi stjórnskipunarlög nr. 91/2013, um breytingu á stjórnarskrá lýðveldisins Íslands, nr. 33/1944. Með breytingunni voru staðfest lög fyrra þings um að fram til 30. apríl 2017 mætti breyta stjórnarskránni þannig að ef Alþingi samþykkir frumvarp til laga um breytingu á stjórnarskrá með minnst 2/3 hluta greiddra atkvæða skuli breytingin borin undir þjóðaratkvæði til samþykktar eða synjunar.

Hinn 5. júlí 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 84/2013, um breytingu á lögum um veiðigjöld, nr. 74/2012. Með lögum var horfið frá því að áður sett efnisákvæði laga um veiðigjöld, varðandi ákvörðun reiknaðrar rentu á þorski-gildiskíló eftir veiðiflokkum og álagningu sérstaks veiðigjalds kæmu til framkvæmda.

Hinn 5. júlí 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 92/2013, um breytingu á lögum um Seðlabanka Íslands, nr. 38/2001. Ákvæði laganna um að bankinn skuli stuðla að fjármálastöðugleika voru styrkt, auk þess sem skerpt var á heimildum bankans til að setja lánastofnunum reglur um laust fé og lágmark stöðugar fjármögnunar. Skilgreint var skýrar en áður, hvaða eignir og skuldir falli undir gjaldeyrisjöfnuð, og skerpt var á heimildum Seðlabankans til þess að afla upplýsinga og beita dagsektum.

Hinn 5. júlí 2013 var kynnt ákvörðun sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra um heildarafla tiltekinna fisktegunda á fiskveiðiarinu 2013/2014. Náði ákvörðunin til flestra tegunda nema loðnu og makríls. Aflamark í þorski hækkaði um 9,7% frá fyrra ári, um 5,6% í ysu, 14% í ufsa og 36% í síld, en lækkaði í grálúðu, langlúru, steinbít og skötusel. Heildartonnafjöldi óx um 12%.

Hinn 9. júlí 2013 birti íslenska matsfyrirtækið Reitun uppfært lánshæfismat á Arion banka og sértrygðum skuldabréfum bankans. Lánshæfismat Reitunar á Arion banka er B+ með jákvæðum horfum. Horfur hafa breyst úr stöðugum í jákvæðar. Lánshæfismat Reitunar á sértrygðum skuldabréfum Arion banka er A með stöðugum horfum. Að mati Reitunar hefur Arion banki sterka lausafjár- og eiginfjárstöðu og því góðan viðnámsþrótt gagnvart áföllum. Auk þess eru tryggingar sértrygðu bréfanna góðar og væntar endurheimtur því miklar.

Hinn 15. júlí 2013 birtust í B-deild Stjórnartíðinda reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 670/2013, um eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti. Í reglunum, sem taka bæði til innri og ytri starfsemi fjármálfyrirtækja, er kveðið á um meginreglur, sem almennt teljast til eðlilegra og heilbrigðra viðskiptahátta í starfsemi fjármálfyrirtækja. Reglunum til fyllingar mun Fjármálaeftirlitið gefa út leiðbeinandi tilmæli með stoð í 2. mgr. 8. gr. laga nr. 87/1998, um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Reglurnar kveða m.a. á um öflugt innra eftirlit og út á við er lögð áhersla á skýra og tilhlýðilega veitingu réttra upplýsinga til viðskiptamanna.

Hinn 17. júlí 2013 voru á hluthafafundi í Landsbankanum hf. staðfestar úthlutunarreglur um afhendingu hlutabréfa til starfsmanna. Til úthlutunar koma hlutabréf, sem áður voru í eigu LBI hf., og er afhendingin í samræmi við samning Landsbankans, LBI hf. og íslenska ríkisins frá 15. desember 2009. Eignarhlutur rúmlega 1.400 núverandi og fyrrverandi starfsmanna í Landsbankanum hf. verður innan við 1%. Starfsmenn undirgangast ströng skilyrði um sölu hlutabréfanna og er óheimilt að selja þau fyrr en eftir þrjú ár frá afhendingu. Hluta má þó selja fyrr, verði bréf bankans skráð á markað.

Hinn 17. júlí 2013 var birtur ríkisreikningur fyrir árið 2012. Reikningurinn sýndi 526 ma.kr. tekjur, 565 ma.kr. gjöld og 36 ma.kr. halla. Án vaxta var 18 ma.kr. afgangur. Tekjur hækkuðu um 12,5% milli ára en gjöld um 5,4%.

Hinn 22. júlí 2013 kvað EFTA-dómstóllinn upp dóm í máli E- 9/12 sem íslenska ríkið höfðaði 2012 til að hnekkja úrskurði Eftirlitsstofnunar EFTA (ESA) þess efnis að skattahagræði af hendi sveitarfélags og sala íslenska ríkisins á fasteignum á fyrrum varnarsvæðinu á Keflavíkurlflugvelli til fyrirtækisins Verne ehf. árið 2008 hefðu falið í sér opinberan styrk í bága við ákvæði EES-samningsins. Dómstóllinn tók undir það álit ESA að söluferli Þróunarfélags Keflavíkurlflugvallar ehf. hefði ekki verið nægilega opið og gagnsætt til þess að fullyrða mætti að aðilar á markaði hefðu á fullnægjandi hátt getað kynnt sér umræddar fasteignir og boðið í þær og að eðlilegt hefði verið hjá ESA að miða við fasteignamat í ákvörðun sinni um hvort í sölunni fælist ríkisaðstoð við kaupandann. Kaupandinn skyldi því endurgreiða mismun kaupverðsins og verðsins sem ESA taldi eðlilegt.

Hinn 24. júlí 2013 lauk ríkisskattstjóri álagningu opinberra gjalda á einstaklinga. Tekjuskatts- og útsvarsstofn vegna tekna árið 2012 nam 932 ma.kr. og hækkaði um 6,4% frá fyrra ári. Álagður almennur tekjuskattur einstaklinga nam 104,3 ma.kr. og hækkaði um 7,0%, álagt útsvar nam 139,2 ma.kr. og hækkaði um 6,7% og álagður fjármagnstekjuskattur nam 11,7 ma.kr. og hækkaði um 13,9% milli ára.

Hinn 26. júlí breytti matsfyrirtækið Standard & Poor's horfum fyrir lánshæfi Ríkissjóðs Íslands úr stöðugum í neikvæðar vegna þeirrar áhættu sem fylgir áformum stjórnvalda um niðurfellingu skulda heimilanna. Jafnframt staðfesti matsfyrirtækið óbreyttar lánshæfiseinkunnir fyrir skuldbindingar Ríkissjóðs Íslands, þ.e. BBB- fyrir erlendar skuldbindingar og A-3 fyrir innlendar skuldbindingar.

Ágúst 2013

Hinn 1. ágúst 2013 fór fram reglubundin umræða um stöðu og horfur í íslensku efnahagslífi (e. 2013 Article IV Consultation) í framkvæmdastjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. Jafnframt fór fram umræða um þriðju eftirfylgniskýrslu sjóðsins vegna efnahagsáætlunar íslenskra stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins sem lauk í ágúst 2011. Sendinefnd á vegum sjóðsins hafði heimsótt Ísland frá 4. júní til 14. júní í tengslum við undirbúning á úttektni. Niðurstöður voru birtar hinn 7. ágúst.

Hinn 16. ágúst 2013 birti ríkisstjórn Íslands yfirlýsingu vegna hótana ESB í garð Íslendinga og Færeyinga vegna veiða við Ísland. Bent var á mikla hagsmuni Íslendinga af slíkum veiðum, sjálfbæra fiskveiðistjórn Íslendinga og skuldbindingar ESB samkvæmt samningi Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar og EES-samningnum. Hótanir ESB samræmdust ekki þeim skyldum.

Hinn 21. ágúst 2013 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Daglánavextir voru 7,00%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga voru 6,00%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 5,75% og innlánsvextir 5,00%.

Hinn 23. ágúst 2013 tilkynnti fjármála- og efnahagsráðherra að skipað hefði verið sérstakt ráðgjafaráð um efnahagsmál og opinber fjármál. Hlutverk ráðsins er að veita ráðherra ráðgjöf og aðstoð við verkefni á sviði efnahagsmála og fjármála hins opinbera og liðsinna ráðherra og ráðuneyti hans við stefnumörkun á þeim sviðum.

September 2013

Hinn 2. september 2013 eignaðist Landsbankinn 99,9% hlutfjár í verktakafyrirtækinu Ístaki. Ístak var áður dótturfélag danska verktakafyrirtækisins E. Phil & Søn A/S, sem var lýst gjaldþrota 26. ágúst 2013.

Hinn 3. september 2013 fóru fram útböð þar sem Seðlabankinn bauðst til að kaupa evrur í skiptum fyrir krónur, annars vegar til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi og hins vegar gegn greiðslu í ríkisverðbréfum. Einnig kallaði Seðlabankinn eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Niðurstaða útboða um kaup á evrum var sú að tilboðum að fjárhæð 19,4 milljónir evra var tekið. Útböðsverðið var ákvarðað 210 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 4,4 ma.kr. var tekið. Útböðsverðið var ákvarðað 224 kr. fyrir hverja evru. Í hverju útböði var öllum samþykktum tilboðum tekið á sama verði.

Hinn 13. september 2013 sendi Seðlabankinn greinargerð til ríkisstjórnarinnar í samræmi við sameiginlega yfirlýsingu ríkisstjórnar og Seðlabanka Íslands frá 27. mars 2001, vegna þess að 12 mánaða verðbólga fór 0,3 prósentur yfir efri frávíksmörk verðbólgu markmiðs í ágúst 2013. Hækkunina í ágúst 2013 mátti að hluta rekja til lækkunar í ágúst 2012 vegna styrkingar krónunnar, að hluta til hækkunar innlendrar þjónustu og að hluta til húsnæðisliðar vísitölunnar. Bankinn taldi ekki ástæðu til að gera umtalsverðar breytingar á peningastefnunni, enda hefði frávikið verið fyrirséð við síðustu vaxtaákvörðun.

Hinn 17. september 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 104/2013, um breytingu á lögum um Hagstofu Íslands o.fl., nr. 163/2007. Með lögunum voru tekin af öll tvímæli um að Hagstofunni sé heimilt í þágu hagskýrslugerðar að óska eftir upplýsingum af fjárhagslegum toga frá fyrirtækjum og einstaklingum í atvinnurekstri um viðskipti þeirra við þriðja aðila. Var lagasmíðin liður í aðgerðum nýrrar ríkisstjórnar til að greiða fyrir úrlausn í skuldamálum heimilanna.

Hinn 18. september 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 106/2013, um breytingu á lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda o.fl., nr. 129/1997. Meðal annars var ákvæðum um innri endurskoðun breytt, lífeyrissjóðum heimilað að skilyrða greiðslu örorkulífeyris auk þess sem ýmsar fjárfestingarheimildir lífeyrissjóða voru rýmkaðar og/eða fram- lengdar.

Hinn 19. september 2013 tilkynnti Fjármálaeftirlitið að samþykkt hefði verið afsal starfsleyfa Arion banka hf., Íslandsbanka hf., og Landsbankans hf. til rekstrar markaðstorgs fjármálagerninga. Með samþykkinu féll niður heimild bankanna til að stunda umrædda starfsemi á grundvelli g-liðar 6. tl. 1. mgr. 3. gr. og h-liðar 1. tl. 1. mgr. 25. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.

Hinn 24. september 2013 kvað Hæstiréttur upp dóm í máli nr. 553/2013. Í málinu var deilt um þá ákvörðun slitastjórnar Landsbanka Íslands hf. að reikna virði tveggja greiðslna, sem inntar voru af hendi í erlendum gjaldmiðlum, upp í forgangskröfur til íslenskra króna eftir skráðu sölugengi viðkomandi gjaldmiðils hjá Seðlabanka Íslands þann dag sem Landsbankinn var tekinn til slita í stað greiðsludags, 22. apríl 2009, en þann dag var Landsbankinn tekinn til slita. Komst Hæstiréttur að þeirri niðurstöðu, að rétt hefði verið að úthluta greiðslunum í íslenskum krónum og að við þann umreikning hefði átt að miða við skráð sölugengi Seðlabanka Íslands á íslenskri krónu gagnvart hlutaðeigandi erlendum gjaldmiðlum á þeim degi þegar greiðslurnar voru inntar af hendi.

Hinn 27. september 2013 birti Seðlabanki Íslands gengisskráningu íslensku krónunnar á árunum 1961 til og með árinu 1980 á heimasíðu bankans.

Hinn 30. september 2013 birti Seðlabankinn svar sem hann sendi slitastjórn Glitnis hf. vegna tillagna Glitnis þann 27. ágúst 2013 varðandi ferli til að ljúka slitameðferð búsins og beiðni frá 28. nóvember 2012 um undanþágu frá lögum um gjaldeyrismál til að ljúka slitameðferð. Í svari sínu benti Seðlabankinn á að það væri skilyrði fyrir undanþágum að þær raski ekki að mati bankans stöðugleika í gengis- og peningamálum. Til að leggja mat á þetta skilyrði þurfi að liggja fyrir mat á áhrifum undanþágunnar. Vinnu við matið hefði miðað vel áfram í samstarfi við Glitni, en því væri ekki lokið. Yfirgnæfandi erlent eignarhald og krónueignir Glitnis yllu vandamálum við að útfæra slitaferlið og lausn þeirra væri skilyrði fyrir undanþágum.

Hinn 30. september 2013 var tilkynnt að Seðlabanki Íslands og Seðlabanki Kína hefðu endurnýjað gjaldmiðlaskipta- samning sín á milli. Upphaflegi skiptasamningurinn var undirritaður 9. júní 2010 og var tilgangur hans að efla tví- hliða viðskipti landanna og styðja við beina fjárfestingu, ásamt því að efla fjármála- tengsl. Fjárhæð samningsins

var 66 ma.kr. króna eða 3,5 milljarðar kínverskra júana. Samningurinn er til þriggja ára en mögulegt verður að endurnýja hann að þeim tíma liðnum.

Október 2013

Hinn 2. október 2013 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Daglánavextir voru 7,00%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga voru 6,00%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 5,75% og innlánsvextir 5,00%.

Hinn 10. október 2013 voru sértryggð skuldabréf Landsbankans hf. tekin til viðskipta í Nasdaq OMX Iceland. Þetta er fyrsta skráning á verðbréfum sem útgefin eru af Landsbankanum.

Hinn 11. október 2013 staðfesti matsfyrirtækið Fitch Ratings óbreytt láns hæfi fyrir Ríkissjóð Íslands. Láns hæfiseinkunn fyrir erlendar langtímaskuldbindingar var áfram BBB og BBB+ fyrir innlendar skuldbindingar. Einnig voru staðfestar láns hæfiseinkunnin F3 fyrir erlendar skammtímaskuldbindingar og landseinkunnin (e. Country ceiling rating) BBB. Horfur voru taldar stöðugar.

Hinn 15. október 2013 fóru fram útboð þar sem Seðlabankinn bauðst til að kaupa evrur í skiptum fyrir krónur, annars vegar til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi og hins vegar gegn greiðslu í ríkisverðbréfum. Einnig kallaði Seðlabankinn eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Niðurstaða útboða um kaup á evrum var sú að tilboðum að fjárhæð 21,4 milljónir evra var tekið. Útboðsverðið var ákvarðað 210 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 4,9 ma.kr. var tekið. Útboðsverðið var ákvarðað 227 kr. fyrir hverja evru. Í hverju útboði var öllum samþykktum tilboðum tekið á sama verði.

Hinn 23. október 2013 komst Fjármálaeftirlitið að þeirri niðurstöðu að Sænes ehf. væri hæft til að fara með virkan eignarhlut sem nemur 20% í Sparisjóði Höfðhverfinga.

Hinn 24. október 2013 setti Seðlabankinn í umferð tíu þúsund króna seðil, tileinkaðan Jónasi Hallgrímssyni og ljóðum hans. Meginlitur seðilsins er blár og aðalhönnuður er Kristín Þorkelsdóttir.

Hinn 24. október 2013 lauk Arion banki við útboð á sértryggðum skuldabréfum í flokknum Arion CBI 19. Í heild bærust tilboð upp á 1.940 m.kr. og tekið var tilboðum fyrir 1.500 m.kr. á ávöxtunarkröfunni 2,50%.

Hinn 30. október 2013 var starfsleyfi Landsvaka ehf. sem rekstrarfélags verðbréfasjóða afturkallað á grundvelli afsals stjórnar félagsins á starfsleyfinu 30. maí sl. og þess að félagið hafði hætt starfsemi í meira en sex mánuði samfelld.

Nóvember 2013

Hinn 6. nóvember 2013 tilkynnti Seðlabanki Íslands að hluti af þeim framvirku viðskiptum sem bankinn átti við fjármálastofnanir í lok árs 2010 hefði verið gerður upp. Framvirku viðskiptin námu alls 47,9 ma.kr. en uppgjör dagsins nam jafnvirði 20,2 ma.kr..

Hinn 6. nóvember 2013 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Daglánavextir voru áfram 7,00%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga voru 6,00%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 5,75% og innlánsvextir 5,00%.

Hinn 8. nóvember 2013 ákvað Fjármálaeftirlitið að stöðva tímabundið viðskipti með skuldabréfaflokk FAST-1 fasteignafélags með auðkenni FST-1 12 1 sem tekinn hafði verið til viðskipta á Nasdaq OMX Iceland hf. Var það mat Fjármálaeftirlitsins að skuldabréfaflokkurinn uppfyllti ekki þær kröfur sem gerðar eru til töku til viðskipta. Viðskipti með skuldabréfaflokkinn voru aftur heimiluð 14. nóvember.

Hinn 22. nóvember 2013 tilkynnti landbúnaðar- og sjávarútvegsráðuneytið að ákveðið hefði verið að heimila síldveiðar innan brúar í Kolgrafafirði á Snæfellsnesi án fyrirfram fenginna leyfa. Mikill síldardauði hafði þá orðið innan við brúna, líkt og árið áður.

Desember 2013

Hinn 1. desember 2013 tóku gildi nýjar og styrktar lausafjárreglur Seðlabankans fyrir fjármálastofnanir, settar í ljósi reynslunnar af hrúni viðskiptabankanna. Meðal breytinga má nefna að kröfur um laust fé ná til samstæðu, skorður eru settar við því að fullnægja lausafjárkvöðum með lánalínum, sem reyndust óáreiðanlegar í hrúninu, og reglur eru settar um laust fé í erlendum gjaldmiðlum. Reglurnar eru byggðar á staðli Basel-nefndarinnar um bankaeftirlit, en eru þó lagaðar að íslenskum aðstæðum, m.a. vegna öryggisþarfa sem tengjast slitum á búum gömlu bankanna.

Hinn 2. desember 2013 veitti Fjármálaeftirlitið Inkasso ehf. innheimtuleyfi samkvæmt innheimtulögum, nr. 95/2008.

Hinn 3. desember 2013 fóru fram útboð þar sem Seðlabankinn bauðst til að kaupa evrur í skiptum fyrir krónur, annars vegar til fjárfestingar til langs tíma í íslensku atvinnulífi og hins vegar gegn greiðslu í ríkisverðbréfum. Einnig kallaði Seðlabankinn eftir tilboðum frá aðilum sem vildu selja íslenskar krónur gegn greiðslu í reiðufé í erlendum gjaldeyri. Niðurstaða útboða um kaup á evrum var sú að tilboðum að fjárhæð 39,8 milljónir evra var tekið. Útboðsverðið var ákvarðað 210 kr. fyrir hverja evru. Niðurstaða útboðs um kaup á krónum fyrir evrur var sú að tilboðum að fjárhæð 8,7 ma.kr. var tekið. Útboðsverðið var ákvarðað 216 kr. fyrir hverja evru. Í hverju útboði var öllum samþykktum tilboðum tekið á sama verði.

Hinn 3. desember 2013 samþykkti Alþingi lög nr. 125/2013, um breytingu á lögum um neytendastofu og talsmann neytenda nr. 63/2005. Með lögnum var embætti talsmanns neytenda lagt niður og verkefni þess falin neytendastofu.

Hinn 3. desember 2013 greindi utanríkisráðuneytið frá því að skrifstofa stækkunarmála framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins (ESB) hefði ákveðið að hætta með tveggja mánaða fyrirvara öllum IPA-verkefnum (aðstoðarverkefnum í aðdraganda aðildar) sem hafin voru á Íslandi meðan virkar aðildarviðræður stóðu yfir.

Hinn 4. desember 2013 samþykkti Alþingi þingsályktanir nr. 1, 2, 3 og 4/143, um innleiðingu á nokkrum tilskipunum ESB sem EES-nefndin hefur fellt undir EES-samninginn: Um aukinn rétt neytenda vegna hússölu og fjarsölu (tilsk. 2011/83/ESB), um skyldu til að setja upp bensínufugleypa á nýjar bensíndælur (tilskipun 2009/126/EB), um styrkingu hugverkaréttinda (tilskipun 2011/77/ESB) og um samræmingu reglna um opinber innkaup (tilskipun 2009/81/EB).

Hinn 6. desember 2013 lauk Íslandsbanki sínu fyrsta erlenda skuldabréfaútboði að upphæð 500 m. sænskra króna eða sem nemur 9,1 ma.kr. Vextir skuldabréfanna eru 400 punktum fyrir ofan sænska millibankavexti (STIBOR). Bréfin eru til 4 ára. Umsjónaraðili útboðsins var Pareto Securities AB í Stokkhólmi.

Hinn 6. desember 2013 birti matsfyrirtækið Fitch Ratings tilkynningu um að tillögur ríkisstjórnarinnar um að minnka skuldir heimilanna með lækkun húsnæðislána og skattaívilnun vegna séreignalífeyrissparnaðar virtust vera í samræmi við yfirlýsingar stjórnvalda um aðhaldssemi í ríkisfjármálum. Hins vegar nefndi Fitch að önnur umferð skuldaafskrifta gæti skaðað viðhorf fjárfesta gagnvart íslensku viðskiptaumhverfi og að afnám fjármagnshafta gæti orðið torveldara ef líkur væru á að erlendir kröfuhafar bæru mestan kostnað af slíkum aðgerðum.

Hinn 9. desember 2013 lauk almennu hlutabréfaútboði N1 hf. og var mikil umframeftirspurn. Framtakssjóður Íslands og Íslandsbanki seldu samanlagt 28% í félaginu, 280 milljónir hluta og var heildarsöluandvirði þeirra 4.770 m.kr.

Hinn 11. desember 2013 ákvað peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands að halda vöxtum bankans óbreyttum. Daglánavextir voru 7,00%, vextir af lánum gegn veði til sjö daga voru 6,00%, hámarksvextir á 28 daga innstæðubréfum 5,75% og innlánsvextir 5,00%. Dráttarvextir voru sömuleiðis óbreyttir.

Hinn 11. desember 2013 lauk Landsbankinn sölu á óverðtryggðum flokki sértryggðra skuldabréfa, LBANK CB 16, sem skráður er á Nasdaq OMX Iceland. Útgáfan var stækkuð um 700 m.kr. á ávöxtunarkröfunni 6,30%. Áður hafði Landsbankinn gefið út 1.220 m.kr. í sama flokki og nemur því heildarstærð flokksins 1.920 m.kr.

Hinn 12. desember 2013 kvað Hæstiréttur upp dóm í málinu nr. 430/2013. Í málinu krafði félag viðskiptabanka um endurgreiðslu fjár sem félagið taldi sig hafa ofgreitt á grundvelli samnings um fjármögnun kaupa á dráttarvél. Var þar um að ræða lánsamning með ólögumtengi tengingu lánsfjárhæðarinnar við gengi erlendra gjaldmiðla. Deildu

aðilar um fjárhæð þess sem félagið endurkrafði bankann um, en bankinn taldi sér heimilt að krefja félagið um vexti Seðlabanka Íslands samkvæmt 4. gr. laga nr. 38/2001 á lánstímanum, í stað samningsvaxta, til samræmis við lög nr. 151/2010. Hæstiréttur taldi hins vegar að í ljósi atvika málsins yrði að líta svo á, að lög nr. 151/2010 sem breyttu lögum nr. 38/2001 gætu ekki hróflað svo að íþyngjandi væri með afturvirkum hætti við réttarreglum um efni skuldbindinga og greiðslu skulda frá því sem gildi þegar til þeirra var stofnað og af þeim greitt. Var endurgreiðslukrafa félagsins því tekin til greina.

Hinn 13. desember 2013 tilkynnti utanríkisráðuneytið að gerðir hefðu verið loftferðasamningar við Afganistan, Banglades, Botsvana, Gambíu, Grænhöfðæeyjar, Holland vegna Kúrasaó, Kenía, Malí, Tansaníu og Tógó. Samningur við Kambódíu var undirritaður í lok apríl 2014.

Hinn 16. desember 2013 tilkynnti Eignasafn Seðlabanka Íslands að það hygðist selja verðtryggð og sértryggð skuldabréf að fjárhæð um 100 ma.kr. Seðlabankinn eignaðist bréfin upp í veðskuldir þegar bankarnir féllu 2008.

Hinn 16. desember 2013 birti matsfyrirtækið Moody's álit sitt á skuldaleiðréttingartillögum sérfræðingahóps ríkisstjórnarinnar. Talið var að skuldatillögurnar myndu hafa óveruleg áhrif á ríkisfjármál þar eð þær yrðu fjármagnaðar með skattahækkunum á fjármálastofnanir. Aftur á móti var því spáð að ríkisstjórnin myndi tapa nokkrum skatttekjum á móti og gæti einnig þurft að setja til hliðar viðbótarframlög til ÍLS.

Hinn 18. desember 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 127/2013, um breytingu á lögum um Landsvirkjun, nr. 42/1983. Með lögnum var sameining Landsvirkjunar og Þeistareykja ehf., dótturfélags Landsvirkjunar, heimiluð.

Hinn 19. desember 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 138/2013, ný heildstæð lög um stimpilgjald. Samkvæmt lögnum verða eingöngu skjöl, sem varða eignayfirfærslu fasteigna hér á landi og skipa sem skrásett eru héraendis, stimpilskyld. Skjöl vegna lána, hlutabréfa o.fl. verða stimpilfrjáls. Stimpilgjald verður 0,8% af skjölum sem varða réttindi einstaklinga og 1,6% ef í hlut á lögaðili. Í frumvarpinu var talið að heildartekjur af stimpilgjaldi yrðu óbreyttar, um 4,3 ma.kr. á ári, miðað við að þær lækkanir sem gerðar voru í kjölfar efnahagsáfalla 2008 héldust óbreyttar.

Hinn 19. desember 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 136/2013, ný heildstæð lög um Orkuveitu Reykjavíkur, sem gerðu fyrirtækinu kleift að aðgreina samkeppnis- og sérleyfisþætti í rekstri sínum.

Hinn 19. desember 2013 voru samþykkt á Alþingi fjárlög fyrir 2013. Tekjuáætlun fjárlaga var lækkuð um 3,4%, nokkurn veginn að jöfnu vegna minni skatttekna, minni vaxta- og rekstrartekna og minni eignasölu. Áætluð vaxtagjöld lækkuðu um 10,2 ma.kr. en aðrar fjárveitingar hækkuðu um 6,7 ma.kr., svo að gjaldaáætlun lækkaði um 0,6% alls. Áætlaður tekjujöfnuður versnaði um 16 ma.kr. frá fjárlögum í -19,7 en frumjöfnuður án vaxta versnaði um 24,2 ma.kr. í 36,1 ma.kr.

Hinn 20. desember 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 140/2013, um ýmsar forsendur frumvarps til fjárlaga fyrir árið 2014. Aðgerðirnar fólust einkum í breytingum á tekjuskatti einstaklinga, virðisaukaskatti, launatengdum gjöldum og sköttum á fjármálafyrirtæki. Tekjuskattshlutinn var síðan endurskoðaður hinn 21. desember 2013 með lögum nr. 146/2013. Niðurstaðan af breytingunum var að álagningarhlutfall tekjuskatts í fyrsta þrepi lækkaði úr 22,9% í 22,86%, hlutfall í öðru þrepi var lækkað úr 25,8% í 25,3%, en í þriðja þrepi var hlutfallið óbreytt, 31,8%. Tekjumörk 1. og 2. þreps voru hækkuð úr 2,90 í 3,48 m.kr. á ári og mörk milli 2. og 3. þreps úr 8,87 í 9,41 m.kr. á ári í hlutfalli við hækkun launavísitölu en persónuafsláttur var hækkaður um 4,2% í 50.498 kr. á mánuði í hlutfalli við neysliverð, hvort tveggja samkvæmt eldri lögum. Samkvæmt þekktum ákvörðunum sveitarfélaga var talið að meðalútsvar 2014 yrði 14,44% í stað 14,42% árið áður. Skattleysismörk hækkuðu því um 4,2%. Virðisaukaskattur af barnableium var lækkaður úr 25,5 í 7%, frádráttur vegna vinnu á byggingarstað og fleiri frádrættir voru framlengdir um eitt ár. Tryggingagjald var lækkað um 0,1% af skattstofni, hlutur atvinnuleysistrygginga um 0,7% af stofni, en almennt tryggingagjald, sem rennur til Tryggingastofnunar, var hækkað á móti um 0,65%. Hámark á hlut fæðingarorlofssjóðs í almenna gjaldinu var lækkað úr 1,28% af gjaldstofni í 0,65%. Gjald í ábyrðarsjóð launa var lækkað úr 0,25% af gjaldstofni í 0,05%. Fjársýsluskattur á laun greidd af fjármálafyrirtækjum var lækkað úr 6,75 í 5,5% af greiddum launum og sérstakur skattur á skuldir fjármálafyrirtækja var lækkaður úr 0,41% í 0,376%. Þá voru gjöld fyrir vegabréf hækkuð um 25-50%.

Hinn 21. desember 2013 voru samþykkt á Alþingi fjárlög fyrir 2014 með 613 ma.kr. tekjum, 612 ma.kr. gjöldum og 1 ma.kr. afgangi. Tekjur í hlutfalli við VLF áttu að hækka um 2% (af VLF) frá áætlun ársins 2013, eingöngu vegna stórauðinnar skatttheimtu af fjármálastofnunum vegna skuldalækkunarinnar. Hlutfall gjalda af landsframleiðslu átti að lækka um 0,4% frá áætlun 2013, þar sem 0,7% lækkun rekstrargjalda og 0,6% lækkun tilfærsluhlutfalls í hlutfalli við landsframleiðslu vægju þyngra en aukning fjármagnstilfærslna um 1% vegna áætlaðra skuldalækkana. Gert var ráð fyrir að heildarjöfnuður batnaði úr -1,4% í 0,05% af VLF og jöfnuður án vaxta úr 1,8% af VLF í 3,0%, hvort tveggja miðað við áætlun 2013.

Hinn 21. desember 2013 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 142/2013, um breytingu á lögum um tekjuskatt nr. 90/2003. Í breytingunum fólust m.a. i) skattskylda tekna af afleiðusamningum, ii) skattfrelsi lögbundinna og afmarkaðra vatns - og fráveitna, iii) afnám skyldu til að reikna helming hárra arðgreiðslna með reiknuðum launum, iv) ívilnandi ákvæði um skattalega meðferð samruna yfir landamæri (samkvæmt ábendingum eftirlitsstofnunar EFTA.), v) ákvæði um leiðréttingar á tekjum til skatts, ef um óeðlilega verðlagningu milli skyldra aðila héraðs og erlendis er að ræða samkvæmt viðmiðunum OECD.

Hinn 21. desember 2013 var skrifað undir kjarasamninga landssambanda og stærstu félaga Alþýðusambands Íslands við Samtök atvinnulífsins. Samningurinn átti að gilda til 31. desember 2014. Samkvæmt honum skyldu laun hækka frá 1. janúar 2014 um 2,8% eða að lágmarki 8 þ.kr. á mánuði. Kauptaxtar undir 230 þ.kr. skyldu hækka sérstaklega um 1.750 kr. og lágmarkstekjur fyrir fullt starf skyldu hækka úr 204 þ. kr. í 214 þ.kr. á mánuði. Úrslit í atkvæðagreiðslum um samningana lágu fyrir í lok janúar og voru samningar jöfnum höndum samþykktir og felldir. Hinn 20. febrúar lagði ríkissáttasemjari fram sáttatillögu sem fól í sér til viðbótar því sem samið hafði verið um í desember 2013, hækkun orlofsuppbótar um 10.800 kr. og desemberuppbótar um 21.500 kr. Einnig skyldi greiða 14.500 kr. eingreiðslu vegna janúarmánaðar 2014. Samningstíminn var einnig lengdur til 1. mars 2015 og var áætlað að hækkun orlofs- og desemberuppbóta samsvaraði því að laun hækkuðu um 2% í þá tvo mánuði sem bættust við samninginn. Þau félög sem höfðu fellt samninginn skrifuðu í kjölfarið undir sáttatillöguna og var henni síðan bætt við samninga þeirra félaga sem höfðu samþykkt samninga í janúar. Áætlað var að kostnaður launagreiðenda sem kjarasamningarnir tóku til væri um 3,4% á samningstímanum. Samið var á svipuðum nótum við flest félög ríkisstarfsmanna, en kjarasamningar þeirra giltu lengur eða til 30. apríl 2015, nema samningar við BHM sem giltu til 28. febrúar 2015.

Hinn 23. desember 2013 tilkynnti Seðlabanki Íslands að hluti af þeim framvirku viðskiptum sem Seðlabankinn átti við fjármálastofnanir í lok árs 2010 hefði verið gerður upp. Framvirku viðskiptin námu alls 47,9 ma.kr. en uppgjör dagsins nam jafnvirði 9,1 ma.kr. Að meðtöldu uppgjöri frá hinum 6. nóvember var alls búið að gera upp jafnvirði 29,3 ma.kr. af viðskiptunum.

Hinn 23. desember 2013 greiddi Landsbankinn hf. að eigin frumkvæði fyrirfram inn á skuld sína við gamla Landsbankann, LBI hf. Greiðslan var innt af hendi í erlendum gjaldmiðli og jafngilti um 50 ma.kr. Greiðslan gengur inn á höfuðstól skuldarinnar og lækkar hlutfallslega greiðslubyrði bankans vegna þessarar skuldar sem á að koma til greiðslu á árunum 2014 til 2018.

Hinn 30. desember 2013 tilkynnti Seðlabankinn að samið hefði verið um framlengingu á skuldabréfi sem ríkissjóður gaf út í lok árs 2008 til að styrkja eigið fé Seðlabankans í kjölfar falls bankanna. Þegar bréfið var framlengt voru eftirstöðvar þess rúmur 171 ma.kr. og var það á gjalddaga 1. janúar 2014.

Hinn 30. desember 2013 birti Seðlabankinn að samningar hefðu náðst milli Eignasafns Seðlabanka Íslands ehf. (ESÍ), Hildu ehf. sem er dótturfélag ESÍ, Dróma hf. og Arion banka hf. um yfirtöku ESÍ/Hildu á ákveðnum eignum og skuldum Dróma og uppgjöri á kröfu Arion banka á Dróma vegna flutninga á innstæðum frá SPRON til Arion banka í mars 2010.